

TUDI TO SEM

KDO: mag. Vlasta Lokar Lavrenčič
DELOVNO MESTO: profesorica glasbe in instrumenta

Vlasta, vemo, da si bila dijakinja Srednje gradbene šole v Ajdovščini, danes pa na naši šoli poučuješ glasbo. Kako to, da si iz gradbene stroke presedlala na umetniško polje? Ali imata ti dve na videz tako različni področji tudi kaj skupnega?

Naše življenje je nepredvidljivo, vedno pa moramo slediti »svojim sanjam«, da jih uresničimo, čeprav pot ni vedno ravna. Glasba me je privlačila že od najnežnejših otroških let, ko mi je stari oče prepeval ljudske pesmi. Kasneje me je mama vpisala v glasbeno šolo, ki sem jo po šestih letih zaključila z odličnim uspehom, kljub marsikateri travmatični izkušnji. V gradbeno šolo sem se vpisala, ker nisem vedela, kam bi se usmerila kot mnogi današnji dijaki. Kdor nima jasnega cilja pred seboj, je lahko vodljiv. Razlogi so bili bližina šole, štipendija Primorja ... Ker smo imeli takrat usmerjeno izobraževanje, sem šele v tretjem letniku ugotovila, da mi ta usmeritev ne ustreza, vendar je bilo prepozno za prepis.

Vzporedno sem obiskovala Orglarsko šolo v Ljubljani in tam pridobljeno znanje mi je omogočilo, da sem opravila sprejemni izpit na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Gradbeniško znanje, predvsem praktično delo, sem s pridom uporabljala pri gradnji naše družinske hiše, ker pa sem se poročila z arhitektom, se z njim laže pogovarjam tudi o gradbenih zadevah. Učilnica št. 66 na naši šoli, kjer danes poučujem glasbo, je stičišče mojega glasbenega in gradbenega sveta. Pred petintridesetimi leti sem se v tej učilnici v zidarski obliki učila zidati zidove, danes se trudim v njej poučevati glasbo s sodobnimi pedagoškimi pristopi.

Poleg glasbe te zanimajo številna druga področja (kulinarika, kmetovanje, kolesarjenje, ...), predvsem pa novi pristopi k že znanim vsebinam. Ugotavljamo, da je tvoj način razmišljanja o svetu in njegovem dojanjanju popolnoma drugačen od našega. Kat-

era temeljna vprašanja o svetu si zastavljaš in kako mladi sledijo tvoji drugačnosti?

Že kot otrok me je privlačilo veliko stvari. Živela sem na kmetiji, kjer sem se ob stari mami učila gospodinjstskih del (kuhanja, šivanja, kvačkanja, vrtnarjenja ...), s starim očetom pa sem čebelarila, krmila živino, cepila sadno drevje ... Vsako delo mi je bilo v veselje in izziv in tako je še danes. Rada kuham in pečem, vendar me rutina ubija, zato vedno poizkušam nekaj novega in drugačnega. Rada imam preproste, zdrave jedi, najpomembnejše pa je, da so pripravljene z občutkom in ljubeznijo. Veliko mi pomeni stik z naravo, zato sem se tudi odločila za življenje na podeželju. Imamo nekaj zemlje, ki jo je potrebno obdelovati, vsaka pomlad pa prinese nove izzive. Delo z zemljo me sprošča in napolnjuje, je pa tudi obremenitev, saj mi primanjkuje časa za druge stvari. Zaradi tega se tudi športu ne posvečam prav veliko. V toplejših mesecih rada kolesarim. Z možem delava krajše izlete po zgornji Vipavski dolini in Krasu. Moja najdaljša kolesarska pot je iz Vipave vodila do Savudrije.

Presenetila me je vaša ugotovitev, da so moji pogledi na svet popolnoma drugačni. Beseda »drugačen« diši po stigmatiziranju. Sama se ne počutim drugačna, je pa res, da ne želim početi stvari, v katerih ne vidim smisla, in tako je tudi z življenjem. Že v najstniških letih sem želela najti odgovor na vprašanje, čemu živim. Kako naj zastavim svojo življenjsko pot, če ne poznam cilja? Želela sem se dokopati do spoznanja o obstoju sveta onkraj našega materialnega doživljanja. Kot otrok sem opazovala mravljišče in bila očarana nad tem, kako znajo mravlje graditi in najti hrano. Brala sem o tem, kakšno socialno ureditev imajo in kako si razporejajo delo ... Popolna mini civilizacija, svet v malem. Te mravlje pa niso vedele, da jih je opazovala deklica Vlasta, ki je hodila v šolo, brala knjige, gledala televizijo, igrala harmoniko ... Sedaj pa si predstavljamo, da je naš svet mravljišče.

Živimo v tehnološko visoko razvitem svetu, v pravni državi, imamo šole, zdravnike ... Vse imamo, kar potrebujemo, in ne pomislimo, da je »tam zunaj« morda nekdo, ki nas v tem trenutku opazuje in o nas razmišlja tako, kot mi o mravljah: »Da, idealna civilizacija, ki oholo razmišlja o tem, da je sama višek stvarstva, da poleg nje ne obstaja drugo življenje.«

Življenje na zemlji si predstavljam kot vrt, v katerega smo posejani ljudje. Materialno rastemo, cvetimo, rodimo in umremo, duhovno pa zorimo in se pripravljamo na novo življenje. Materialno življenje se s smrtjo konča, duhovno pa se takrat osvobodi spon. Ko svojo zavest razširimo onkraj materialnega sveta, se lahko »priključimo na božji internet«, ki je vir idej, ustvarjalne energije, zdravja, miru in sreče. Življenju dovolimo, da teče skozi nas.

Vsakodnevno se srečujem z dijaki, ki so obremenjeni s fizičnimi in psihičnimi problemi in nimajo motivacije. Življenje jim je naporeno, imajo nizko samopodobo in ne vedo, kaj bi počeli sami s seboj ... Ker sem tudi sama preživljala zelo naporna srednješolska leta, jih razumem. V naših šolah se o smislu življenja in duhovnosti ne govori. Pri tem nimam v mislih poučevanja religije, ampak ozaveščanje vere v življenje. Le-ta nam pomaga reševati probleme in kaže pot ter smisel.

Tvoja prva ljubezen so tamburice. Od kod zanimanje za njihov zven? Kaj lahko kot uveljavljena tamburašica še dosežeš?

Nad tamburicami sem se navdušila med svojim bivanjem na Dunaju. Srečala sem se s Slovenci, ki so imeli svojo tamburaško skupino in tudi sama pričela igrati tamburico. Tedanji vodja te skupine Hanzi Gabriel me je angažiral za sodelovanje pri pisanju knjige o zgodovini tamburaštva na Koroškem. Ta kulturna dediščina me je tako navdušila, da sem se začela za to področje resno strokovno zanimati. Po povratku v Slovenijo sem se najprej izobraževala na področju

VUGIN KOTIČEK

»Pišite o jezikovni nepismenosti ljudi na vodstvenih položajih v naši družbi.« me je spodbudila spoštovana bralka mojega kotička. Bila je ogorčena nad dopisom izobražene osebe na odgovornem položaju, s katero je morala službeno sodelovati. Posredovala mi je odlomek iz dopisa, ki je bil v resnici jezikovno skrupulacelo, zmazek, ki si ga ljudje na vodstvenih položajih ne bi smeli dovoliti, saj bi morali s svojo splošno kulturo, kamor spada tudi odnos do jezika, dajati zgled svojim podrejenim. Zagotovila sem ji, da se kot učiteljica slovenščine trudim svojim dijakom privzgojiti odgovoren odnos do materinščine, kar obtem pomeni odgovoren odnos do domovine in njene prihodnosti. Prepričana sem, da obvladati jezik pomeni obvladati svet. Kdor ne uzavešča temeljnih pravil svojega jezika, ne more logično razmišljati o korakih, ki jih bo v prihodnosti opravila organizacija pod njegovim vodstvom za uresničitev načrtovanih ciljev. Brez jasne vizije pa ni prihodnosti in razvoja, temveč obsojenost na stagnacijo in propad.

Zato je usvojiti knjižno materinščino tako zelo pomembno. Knjižna materinščina je osnova za obvladanje tujega jezika. Jezikovna logika je podlaga logike strokovnega razvoja. Žal je to dejstvo v današnji družbi zanemarjeno. »Instant« univerze proizvajajo »instant« intelektualce brez občutka za duhovno globino, ki se izraža tudi skozi obvladovanje jezika. Diplomsko ali magistrsko nalogo je mogoče »napisati« za nekaj evrov, ustreznega nadzora pa na tem področju ni. Toda to je le vrh ledene gore. Ne čudim se, da slovenski osnovnošolci v okviru meddržavnih preverjanj jezikovne pismenosti dosegaajo podpopravne rezultate. Zaskrbljujoče je, da se v učnovzgojnih procesih nič ne spremeni. Namesto pisnega in ustnega obnavljanja, opisovanja, pripovedovanja, razlaganja in utemeljevanja prakticiramo obkroževanje pravičnih odgovorov in tako pri mladih krnimo miselne procese, ki so podlaga urejenemu posredovanju misli o svetu, ki jih obdaja. V prvi letnik gimnazije se mi vpisujejo učenci s štirico iz slovenščine v devetem razredu osnovne šole, ki ne znajo oblikovati smiselnega besedila na način, da bi naslednja poved logično sledila iz prejšnje. Pravopisni, slovnični in slogovni problematiki se lahko posvetim šele, ko dijake naučim pravil osnovnega tvorjenja besedila. Žal sem vedno bolj prepričana, da je osnovnošolska izobraževalna politika v slovenskem izobraževalnem sistemu potrebna temeljite prevetritve. Naš izobraževalni sistem se bo izboljšal šele takrat, ko bomo doumeli, da moramo izhajati iz lastnih izkušenj in dobre prakse, ne pa suženjsko presajati tujih izobraževalnih vzorcev na domača tla. Vprašanje je, kdaj se bomo tega zavedli.

tehnike igranja instrumenta in se izobrazila za učitelja tamburice v glasbeni šoli. Svoje vedenje o tem glasbilo sem nadgradila z znanstvenim magisterijem, kasneje pa izdala tudi učbenik. V Vipavi sem zanosila tamburaško šolo, ki deluje v okviru Osnovne šole Draga Bajca in privatnega glasbenega zavoda, plod mojega dela pa sta tudi dve tamburaški društvi, ki delujeta z več sekcijami. Pahalimo se z mnogimi zlatimi priznanji na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Vesela sem tudi tega, da se je do sedaj že deset mojih tamburašev odločilo za

poklicno glasbeno pot. Četudi si njihovih uspehov in odločitev ne morem niti ne smem lastiti. Ponosna sem na uspehe, vendar mislim, da so le-ti posledica intenzivnega dela in vložene energije. Sicer pa je pomembna pot in ne cilj. V zadnjem času me pogosteje vabijo za strokovno spremljevalko na tamburaška srečanja in tekmovanja. Svoje tamburaško delo in poučevanje pa bom tudi v prihodnosti nadaljevala, ker me notranje osrečuje in izpolnjuje.

...OD PILONOVCEV

PRIREDITEV OB 70-LETNICI DIJAŠKEGA DOMA

V sredo, 2. marca, je v Dijaškem domu Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina potekala prireditev,

s katero smo obeležili 70-letnico njegove ustanovitve. 70 let je dolgo obdobje, v katerem se »zvezde,

manjše in večje, rodijo, nekatere umrejo«. Da bi proslavili visok jubilej, smo se zbrali dijaki in vzgojitelji, ki trenutno oblikujemo življenje v njem, pa tudi drugi gostje.

Vzgojitelji in dijaki smo sooblikovali zanimiv program, v katerem so prišli do izraza dramski, glasbeni, govorniški, scenski in tehnični talenti. Za smeh je poskrbela dramska skupina in dva zunanja gosta, ki sta nam predstavila življenje v domu nekoč, gospa Hožič skozi oči vgo-

jiteljice, gospod Kobal pa skozi oči gojenca dijaškega doma. Za harmonijo programa so poskrbele glasbenice – slišali smo klavir, oboo, kitaro in petje. Nagovorila sta nas vodja doma in ravnatelj šole. Sama sem prireditev vodila in jo zato tudi spremljala malo drugače kot drugi. Lahko rečem, da se me je marsikateri predstavljen dogodek dotaknil in mi dal možnost drugačnega pogleda na domsko življenje številnih generacij, ki so ga imele možnost okusiti.

Dijaški dom ni samo stavba, smo predvsem ljudje, ki nas povezujejo podobni interesi, podobna prepričanja, podobni cilji, a vendar ostaja v njem lahko vsak edinstven, neponovljiv. Vsak piše svojo zgodbo. Toda del te zgodbe smo in bomo pustili prav v Dijaškem domu Ajdovščina. Naj bo čim lepša in nikoli pozabljena.

Meta Stergar, dijakinja 2. letnika

TRETJEŠOLCI NAVDUŠEVALI Z IGRO

Kot dijakinja 3. letnika srednje vzgojiteljske šole sem nastopala v angleško-slovenski predstavi z naslovom Iz živalskega sveta ter si pridobila dragocene izkušnje na svoji poklicni in življenjski poti. Predstava je zahtevala veliko vaje, še posebej za tiste, ki nam dodeljena vloga ni bila ravno pisana na kožo. Toda z veliko truda sem uspela. Premagala sem samo sebe.

Tudi zgodba govori o samovsečni kobilici in zamudnem polžu ter o ponosnem zajcu Petru, ki ga je premagala počasna, a vztrajna želva.

Predstava je namenjena otrokom, zato besedila ni veliko. Vendar pa smo bili dijaki vseeno v dvomih, ali bodo otroci razumeli angleški del igre. Izkazalo se je, da jezik pri otrocih ni ovira. Otroci

berejo z očmi. Berejo izraze na obrazih, našo mimiko in gestiko. Mi smo se potrudili in oni so razumeli, tudi najmlajši.

Seveda pa tako na vajah kot tudi med predstavami zaredi pretiravanj v gibih in grimasah ni manjkalo smeha in zabave. Mentorici, profesorici angleščine in plesa sta nas z veliko mero potrpežljivosti in razumevanja neutrudno usmerjali z nasveti, ki pa smo jih bolj ali manj prej ali slej vzeli zares. Tako so se vaje povečini odvijale v zelo sproščenem vzdušju. To isto sproščenost in dobro voljo smo potem prenesli tudi na oder in očitno je uspelo. Otroci iz okoliških šol in vrtec ter drugih zavodov so uživali, kar smo tudi mi prebrali z njihovih obrazov in navdušenega ploskanja drobnih ročic.

Barbara Masten, 3. e

OSVOJILI SMO TUDI BRUSELJ

V četrtek, 25. februarja, smo se dijaki 4. letnika gimnazije Srednje šole Venó Pilon Ajdovščina v manjši skupini z učiteljema Matejo Ceket Odar in Matjažem Troštom odpravili na ekskurzijo v Bruselj. Zgodaj zjutraj smo se, nekateri prvič, odpravili na letalo in iz Treviza poleteli proti Bruslju. Tam so nas pričakali oblačno vreme, hladen veter in nizke temperature. Prvi dan smo si še pred obiskom parlamenta uspeli ogledati Kraljevo palačo ter razstavo o Bruslju. Popoldan smo v celoti namenili Evropskemu parlamentu, v katerega nas je povabila slovenska poslanka Romana Tomc, ki je obisk Bruslja tudi delno financirala. Veliko nam je povedala o svojem delu, skupaj pa smo razpravljali celo o trenutnih aktualnih temah v Evropi. Tudi v Evropskem parlamentu se trenutno največ ukvarjajo z vprašanjem begunske krize. Ogledali smo si še parlamentarno dvorano in se sprehodili po stavbi parlamenta.

Drugi dan naše ekskurzije smo namenili mestu Bruselj in njegovim znamenitostim. Najprej smo si ogledali nadvse zanimiv, interaktivno zasnovan muzej o Evropski uniji, Parlamentarium, ki nam je pokazal pot od začetka EU do sedanjega časa. Dobro smo se seznanili z vsemi pomembnimi dogodki, osebnostmi in pogajanja v preteklosti ter prisluhnili zgodbam Evropejcev v sedanjosti. Na razstavi je poudarjena vloga vsake od članic EU in vsakemu izmed uradnih jezikov članic smo lahko prisluhnili, raziskovali smo aktualne teme in bodoče izzive članic, se poučili o parlamentarnih skupinah in 751 poslancih, se sprehodili po zemljevidu združenje Evrope in prisluhnili zgodbam 54 prebival-

cev Evrope, ki govorijo o tem, kako odločitve EU vplivajo na naš vsakdan. Ob koncu pa smo s svojo »željo za prihodnost«, ki se projecira na interaktivnem zidu ob koncu razstave, lahko pustili svoj dejanski pečat v srcu Evrope.

V centru Bruslja smo si popoldan ogledali znameniti Manneken Pis in našli tudi njegovo žensko različico Janneken Pis, prehodili v zlato odet glavni trg, na katerem stoji mestna hiša, in poskusili slastne valje, katerih vonj obdaja celotno mesto, zraven pa popili še kozarec kvalitetnega belgijskega piva. Videli smo številne cerkve, zanimive hiške iz opeke in zametke stare belgijske arhitekture pa tudi kraljevo ulico, ki je znana po kvalitetnih trgovincah in butikih, kjer smo tudi poskusili najboljšo belgijsko čokolado. Po napornem dnevu je sledil počitek, saj nas je naslednji dan čakal ogled starega pristaniškega mesta Antwerpen. Tja smo se odpravili z vlakom in takoj ob izstopu navdušeni opazovali eno izmed najlepših železniških postaj na svetu, ki slovi po izredno ohranjeni bogati arhitekturi iz 19. stoletja in štirih nadstropjih, v katerih se nahajajo peroni. Čez dan smo si ogledali glavni trg in nakupovalno ulico, prehodili tunel za pešce pod reko Šeldo in obiskali Rubensov muzej. Staro mesto je na nas pustilo lep pečat, prav tako kot Bruselj, in trije dnevi so prehitro minili. V nedeljo, 28. februarja, smo poleteli proti domu še pred vzhodom sonca. Ekskurzija je na nas pustila nepozabno pečat in obljubili smo si, da se bomo v Belgijo še vrnili, a v toplejšem delu leta.

Marjetka Frelih, 4. a

FRANCOSKI PESNIK PIERRE SOLETTI NA PILONU

22. februarja 2016 je v popoldanskem času na naši šoli potekala delavnica ustvarjanja sodobne poezije s francoskim pesnikom Pierrom Solettijem.

Dijaki smo imeli priložnost in čast ponovno preživeti nekaj ur v družbi priznanega in vsestranskega umetnika, ki se nam je naprejš predstavljal s svojo pesniško zbirko J'aime, obogateno z lastnimi ilustracijami. Prijetno nas je

presenetil njegov način interpretacije, besede so bile izrečene zdaj glasno, zdaj tiho, zdaj počasi, zdaj hitreje. Na zanimiv in igriv način pa smo se v pesnjenju preizkusili tudi sami. Poigravali smo se s preprostimi, vsakdanjimi besedami in v francoščini napisali svoje prve pesmi, ki so sicer enostavne, vendar pa domišljivi interpreti in poslušalca dopuščajo široko polje razumevanja in občutenja. Tudi

mi smo jih interpretirali in obenem opazovali, kakšen vtis in odziv so pustile pri ostalih udeležencih. Čeprav še nismo večji francoščine, pesmi štejemo kot velik osebni dosežek. Iz njih veje toplina in pozitiven odnos do sočloveka in narave. Navdahnjeni s poezijo smo njeno dožemanje prikazali še z ilustracijami, ki jih bomo razstavili ter tako svoja spoznanja in občutke delili tudi z drugimi.

Delavnica je več kot uspela in podobnih si želimo tudi v prihodnje, saj nam dajejo dodatno motivacijo za učenje francoskega jezika.

Maja Krapež, 2. b

Tudi Pilonovci smo navijali za naše orle.

V sredo, 9. marca 2016, sva skupaj s Tejo sodelovali na prireditvi, ki jo je organizirala OŠ Danila Lokarja v okviru projekta **Evropa v šoli**. Med številnimi osnovnošolci iz obeh ajdovskih osnovnih šol ter Zavoda Cirius iz Vipave sva se kot edini srednješolki prav lepo znašli. Starejšim sva se predstavili s tremi ljudskimi pesmimi. Ob zadnji, v dolini tihi, pa so se nam stanovenci Centra Pristan kar pridružili. Popoldan je bil nepozaben. Lepo je bilo videti prijazne oči, ki v pričakovanju, da te spoznajo in slišijo, strmijo vate. Ko sva jima zaigrali in zapeli ter so naju z aplavzom nagradili, sva vedeli, da trud, ki ga vlagava v svoja konjička, ni zamanj. Čisto na koncu smo mladi in starejši skupaj posadili rožice kot znamenje prihajajoče pomladi. V zraku je bilo čutili hvaležnost, da smo prišli ter jim z urico svojega časa popestrili popoldan.

Jana Rudolj, 3. č